

Trusts en Trustkantoren

Trusts en Trustkantoren

Willy Debets

Derde druk

Tweede druk Februari 2024

Eerste druk December 2022

ISBN 9789465313924

© **2025 Juli** - Willy Debets (WD Training en Advies)

Auteur : Willy Debets

Cover : Brave New Books

Druk : Brave New Books

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.

Inhoudsopgave

1. Trusts	7
1.1 Algemeen	7
1.2 Definitie en kenmerken Trust	8
2. Instellen trust.....	11
2.1 Oprichting Trust.....	11
2.2 Express Trust	12
2.3 Constructive trust	13
2.4 Statutory trust.....	13
3. Fiscale behandeling Trust, SPV en ander zwevend vermogen	15
3.1 Besluit 16 December 2009.....	15
3.2 Antilliaanse Stichting Particulier Fonds (SPF)	17
3.3 Beneficiary	18
3.4 Zekerheid over fiscale gevolgen	18
3.5 De transparantieovereenkomst.....	19
3.6 Andere rechtsfiguren.....	20
3.7 Aangiftebiljet IB	20
3.8 UBO-trustregister en UBO-register	21
4. Strafrechtelijke aanpak trust.....	24
4.1 Afspraak Openbaar Ministerie en FIOD.....	24
4.2 Wetboek van Strafrecht.....	25
5. Jurisprudentie Trusts	28
6. Trustkantoren	40
6.1 Algemeen	40
6.2 Wet toezicht trustkantoren	43
6.3 EU-richtlijn en Leidraad meldingsplichtige grensoverschrijdende constructies van 1 Januari 2021	54
6.4 UBO-trustregister en UBO-register	59
6.5 6 ^e antiwitwasrichtlijn (AMLD6).....	59
6.6 Strafrechtelijke aanpak Trustkantoren	59
6.7 Sanctielijsten EU 2024	60
7. Jurisprudentie Trustkantoren	62
8. Over de auteur	79

1. Trusts

1.1 Algemeen

Opsporingsambtenaren in Nederland worden tijdens hun onderzoeken vaak geconfronteerd met **Trust(s) en Trustkantoren**. Wat is een Trust en wat doen Trustkantoren? Waarom is een Trust in de financiële wereld zo interessant dat ook criminelen van zowel de Trust als een Trustkantoor gebruik maken? Wat wordt bedoeld met een UBO en waar kan men informatie over een Trust, Trustkantoor en de UBO's vinden. Dit boek geeft inzicht in al deze onderwerpen en behandelt ook andere relevante onderwerpen zoals welke wet- en regelgeving op zowel de Trust als een Trustkantoor van toepassing zijn. Ook de strafrechtelijke aanpak wordt besproken. In dit hoofdstuk bespreken we de Trust en in hoofdstuk 6 de Trustkantoren. Een trust moet men zien als een juridische constructie en is het beste te vergelijken met een “zwevend vermogen” of “doelvermogen”, een omschrijving die wij in Nederland alleen kennen uit de fiscale jurisprudentie en die genoemd wordt in artikel 51 Wetboek van Strafrecht. Een trust is geen rechtspersoon naar Nederlands burgerlijk recht maar wordt voor het strafrecht gelijk gesteld met het “doelvermogen”. Onder een “trust” wordt in dit verband verstaan de rechtsfiguur naar Angelsaksisch recht waarbij de insteller (“settlor of grantor”) door middel van overdracht vermogensbestanddelen toevertrouwt aan een beheerder (“trustee”). De trustee dient deze vermogensbestanddelen en/of de inkomsten daaruit overeenkomstig de trustakte aan te wenden ten gunste van de uiteindelijke gerechtigden (“beneficiaries”). Hoewel het trustvermogen toebehoort aan- en bestuurd wordt door- de trustee blijft het afgescheiden van diens eigen (privé)vermogen. In Oktober 2022 stonden er 152 Trustkantoren geregistreerd bij de Nederlandsche Bank, in April 2024 nog 122 en in Maart 2025 nog maar 118. Twee dagen voor de inwerkingtreding van de Russische Sanctielijst van de EU op 24 Februari 2024 zijn er diverse opvallende overboekingen geconstateerd.

APV-wetgeving

Vanaf 1 Januari 2010 geldt voor **doelvermogens** in Nederland een eenvoudig en helder wettelijk systeem van fiscale transparantie (art. 2.14a Wet IB 2001).¹ De regeling komt erop neer dat door trusts, stichtingen en andere doelvermogens heen wordt gekeken. Er is voor alle doelvermogens gekozen voor één benaming: **APV (Afgezonderd Particulier Vermogen)**. Een APV is geen kapitaal- of personenvennootschap en evenmin een ANBI of SBBI. In een APV is vermogen afgezonderd waarmee een particulier belang wordt gediend: het gaat om het particuliere belang van de inbrenger en/of zijn naaste verwanten. Kern van de regeling is dat de bezittingen en schulden alsmede de opbrengsten en uitgaven van het APV worden, uitgaande van transparantie, toegerekend aan de inbrenger van de

¹ Staatscourant 2009, Nr.CPP2009/2357M met intrekking eerdere Beleidsbesluiten.

vermogensbestanddelen en na zijn overlijden aan zijn erfgenamen. Deze toerekening geldt alleen voor het zgn. discretionaire deel van het APV; concrete afdwingbare rechten richting het APV worden in aanmerking genomen bij de gerechtigde. Deze fiscale transparantie geldt integraal voor de inkomstenbelasting en de schenk- en erfbelasting en in beperkte mate voor de vennootschaps- en dividendbelasting. Voor de invordering van de in samenhang met het APV verschuldigde belastingen is een bijzonder verhaalsrecht geïntroduceerd voor de Ontvanger. Met dit nieuwe stelsel is Nederland internationaal gezien een voorloper in de strijd tegen belastingontgaaconstructies met behulp van trusts en stichtingen.

1.2 Definitie en kenmerken Trust

Met betrekking tot de definitie en kenmerken van een Trust zijn de bepalingen van het Haags Trustverdrag ⁽²⁾ van belang. Hieronder volgen kort de meest belangrijkste bepalingen uit dit verdrag:

Artikel 2:

Voor de toepassing van dit Verdrag heeft de term trust het oog op de rechtsbetrekking die - bij rechtshandeling onder de levenden of terzake des doods - in het leven worden geroepen door een persoon, de insteller, wanneer goederen (ook vermogensbestanddelen) onder de macht van een trustee worden gebracht ten behoeve van een begunstigde of voor een bepaald doel.

Een trust heeft de volgende kenmerken:

- a. de goederen van de trust vormen een afgescheiden vermogen en ***zijn geen deel van het vermogen van de trustee;***
- b. de rechtstitel met betrekking tot de goederen van de trust staat ten name van de trustee of ten name van een ander voor rekening van de trustee;
- c. de trustee heeft de bevoegdheid en de plicht, ter zake waarvan hij verantwoording schuldig is, om in overeenstemming met de bepalingen van de trust en de bijzondere verplichtingen, waaraan hij van rechtswege is onderworpen, de goederen van de trust te besturen en te beheren of er over te beschikken.

Artikel 3:

Het Verdrag is slechts van toepassing op trusts die door een wilsuiting in het leven zijn geroepen en ***waarvan blijkt bij geschrift.***

Artikel 11:

Een trust die in het leven is geroepen in overeenstemming met het door de bepalingen van het voorafgaande hoofdstuk aangewezen recht wordt erkend als trust. Die erkenning houdt tenminste in dat het trustvermogen is afgescheiden van het eigen vermogen van de trustee en dat de trustee

². Het Verdrag; het op 1 Juli 1985 te 's-Gravenhage tot stand gekomen Verdrag inzake het recht dat toepasselijk is op trusts en inzake de erkenning van trusts (Trb.1985, 141).